

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อนป. 1/2568

เรื่อง หลักการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์

เผยแพร่เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2568

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จากเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต.

(www.sec.or.th)

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้สำนักงาน ก.ล.ต. ได้
ตามที่ติดต่อด้านล่าง หรือ e-mail: benja@sec.or.th kunpatu@sec.or.th
laksika@sec.or.th anudporn@sec.or.th
sawarin@sec.or.th หรือ arthipha@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568

ท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ดังนี้

1. นางสาวเบญจา คัจฉพันธ์	โทรศัพท์ 0-2033-9509
2. นางสาวกุลพฐ์ ศรคุปต์	โทรศัพท์ 0-2263-6071
3. นางสาวลักษิกา เปล่งผิว	โทรศัพท์ 0-2033-9576
4. นางสาวอนุดรพร ฐิตพิชญ์	โทรศัพท์ 0-2263-6216
5. นางสาวสวริน เจือศรีกุล	โทรศัพท์ 0-2033-4662
6. นายอริภัทร พูลณอมสุข	โทรศัพท์ 0-2263-6039

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 1207 หรือ 0-2033-9999 โทรสาร 0-2033-9660

1. ที่มาและสภาพปัญหา

1.1 ปัจจุบันบริษัทหลักทรัพย์ (“บล.”) มีการให้บริการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (“margin loan”) โดยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ margin loan ในปัจจุบัน กำหนดให้ บล. สามารถปล่อย margin loan บนประเภทหลักทรัพย์ที่กำหนด ซึ่งรวมถึงหุ้นจดทะเบียนที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ครั้งแรกและเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ (“หุ้น IPO”) ได้ และให้ บล. กำหนดรายชื่อบริษัทหลักทรัพย์ที่จะอนุญาตให้ลูกค้าซื้อจากบัญชีมาร์จิ้น (“marginable securities”) และอัตรามาร์จิ้นเริ่มต้น (Initial Margin: “IM”) สำหรับแต่ละหลักทรัพย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการกำหนดรายชื่อบริษัทหลักทรัพย์และ IM ดังกล่าว บล. ต้องคำนึงถึงสภาพคล่อง ความผันผวนของราคา และความเสี่ยงของแต่ละหลักทรัพย์เป็นสำคัญ¹ โดยให้ บล. กำหนด IM ไม่ต่ำกว่า 50% หรืออัตราที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลท.”) กำหนดแล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า² ลูกค้าที่จะกู้ยืมเงิน บล. เพื่อซื้อหลักทรัพย์ จะนำเงินสดหรือหลักทรัพย์จดทะเบียนประเภทหุ้นมาวางเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ในจำนวนที่เพียงพอตามที่กำหนด หากมูลค่าหลักประกันลดลงจนต่ำกว่าเกณฑ์และลูกค้าไม่เติมหลักประกัน บล. จะบังคับขายหลักประกันเพื่อชำระหนี้ที่เกิดขึ้น³ ซึ่งข้อกำหนดในเรื่องการเรียกให้ลูกค้านำเงินสดหรือหลักทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม (call) และการบังคับชำระหนี้ (force) สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิ้นได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ตลท.

1.2 สภาพปัญหา:

ในทางปฏิบัติ บล. แต่ละแห่งมีการกำหนด IM ตามความเสี่ยงของหุ้นแต่ละตัวในอัตราที่แตกต่างกัน และในช่วงที่ผ่านมา สำนักงานพบว่า มีหุ้นหลายตัวที่เป็นหลักประกันในบัญชีมาร์จิ้น มีราคาผันผวนและลดลงจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งเมื่อราคาหุ้นลดลงจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักประกันจน บล. ต้องบังคับขายหลักประกัน แต่มูลค่าการบังคับขายหลักประกันอาจไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ จึงเกิดความเสียหายต่อ บล. และส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของตลาดหุ้นโดยรวม ประกอบกับ

¹ ข้อ 4 ของประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. 45/2561 เรื่อง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันเพื่อขายชอร์ต ลงวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2561 (“ประกาศ ที่ สธ. 45/2561”)

² ข้อ 2 ของประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 25/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 (“ประกาศ ที่ ทธ. 25/2552”)

ข้อ 4 ของข้อบังคับ ตลท. เรื่อง การซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิ้น พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543 ประกอบกับข้อ 1 ของประกาศ ตลท. เรื่อง อัตรามาร์จิ้นเริ่มต้น อัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินสดหรือหลักทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม และอัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิ้น (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 กำหนด IM ไม่ต่ำกว่า 50%

³ ตลท. กำหนดอัตราที่ บล. ต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินสดหรือหลักทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม (call) ที่ 35% และอัตราที่ บล. ต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ (force) ที่ 25% ทั้งนี้ บล. อาจจะกำหนดอัตราที่เข้มงวดกว่าที่ ตลท. กำหนดได้

บาง บล. มีการปล่อย margin loan ในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับฐานะของตนเอง และ บล. หลายแห่ง มีการปล่อย margin loan ที่กระจุกตัวในลูกค้าและหลักประกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การปล่อยกู้ margin loan บนหุ้น IPO ซึ่งยังไม่มีราคาที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงหรือยังไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะประเมินสภาพคล่องได้

จากการสำรวจข้อมูลในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาพบว่า มี บล. 29 ราย มีการปล่อย margin loan บนหุ้น IPO ที่ออกและเสนอขายจำนวน 100 หลักทรัพย์ โดยแต่ละ บล. มีการบริหารความเสี่ยงในการพิจารณากำหนด IM ที่แตกต่างกัน เช่น บล. บางรายกำหนด IM ตามอัตราขั้นต่ำ (50%) แต่บางรายกำหนด IM ในอัตราสูงสุด (100%) นอกจากนี้ บล. ยังมีการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กำหนดยอดหนี้รวมของหุ้น IPO ไม่เกิน 5% ของส่วนของผู้ถือหุ้นของหุ้นนั้น หรือกำหนดเพดานหุ้น IPO ไม่เกิน 50% ของ port ลูกค้าแต่ละราย อย่างไรก็ตาม พบว่า บล. สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวได้โดยพิจารณาเป็นรายกรณี ในขณะที่ ผลการศึกษาพบว่า หุ้น IPO ที่เพิ่งเข้าซื้อขายใน ตลาด. ในช่วงแรก (1-14 วันแรกของการซื้อขาย) จะมีสภาพคล่องสูงมากกว่าค่าเฉลี่ยของตลาดและจะลดลงหลังจากนั้น แสดงให้เห็นว่าหุ้น IPO ที่เข้าซื้อขายในช่วงแรกยังมีข้อมูลไม่เพียงพอในการประเมินความเสี่ยง กล่าวคือ ยังไม่มีราคาที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงหรือยังไม่สะท้อนสภาพคล่องที่แท้จริง และมีโอกาสที่จะมีราคาผันผวนสูง ซึ่งหุ้นกลุ่มนี้ ต้องมีการซื้อขายไประยะหนึ่งก่อน จึงจะมีราคาที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงและสภาพคล่องของหุ้นดังกล่าว หาก บล. มีหลักประกันเป็นหุ้น IPO ที่ราคาผันผวนจนทำให้ บล. ต้องบังคับขายหุ้นดังกล่าว บล. ก็อาจได้รับเงินไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ในขณะเดียวกัน margin loan อาจจะถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างราคาหรือความผันผวนของราคาหุ้น IPO ในตลาดด้วย

1.2.2 การปล่อยกู้ margin loan มากจนอาจส่งผลกระทบต่อฐานะของ บล.

กรณี บล. มียอด margin loan คงค้างรวมในระดับที่สูงเมื่อเทียบกับทุนของ บล. หากหุ้นที่เป็นหลักประกันมีราคาตลาดลงรุนแรงและลูกค้าไม่สามารถเพิ่มหลักประกันหรือชำระหนี้ได้อาจส่งผลกระทบต่อฐานะของ บล. ซึ่งจากข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2562 – สิงหาคม 2567) พบว่า บล. ส่วนใหญ่ที่ให้บริการ margin loan มียอด margin loan คงค้างไม่เกิน 2.88 เท่าของเงินกองทุน⁴ (“equity”) ยกเว้นเพียง บล. 2 รายที่มียอดหนี้คงค้างเกิน 3 เท่า โดย 1 แห่ง สามารถลดยอด margin loan ให้กลับสู่ระดับต่ำกว่า 3 เท่าของ equity ได้ ขณะที่อีก 1 แห่ง มียอด margin loan เพิ่มขึ้นสู่ระดับ 4 เท่าของ equity ในปี 2566 และส่งผลกระทบต่อฐานะของ บล. ในปีถัดมา

1.2.3 การกระจุกตัวของลูกค้า margin loan

กรณี บล. มีการปล่อยกู้ margin loan ให้ลูกค้ารายใดรายหนึ่งในระดับที่สูงเมื่อเทียบกับฐานะของ บล. โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่นำหุ้นตนเองมาวางเป็นหลักประกัน margin loan เพื่อซื้อหลักทรัพย์ที่เป็นหุ้นของตนเองเพิ่มเติม กรณีดังกล่าวอาจเป็น

⁴ เงินกองทุน ตามนิยามของประกาศ ที่ สธ. 45/2561 หมายถึง ส่วนของผู้ถือหุ้นตามแบบรายงานฐานะการเงิน (บ.ล. 2) ณ วันสิ้นเดือนล่าสุด

ช่องทางให้ลูกค้ามีพฤติกรรมสร้างราคาหุ้นตนเอง นอกจากนี้ ยังอาจเกิดความเสี่ยงที่ลูกค้าดังกล่าวไม่สามารถเพิ่มหลักประกันหรือชำระหนี้ได้ในกรณีที่ราคาหุ้นที่เป็นหลักประกันลดลงรุนแรง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะของ บล. จากข้อมูลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 – สิงหาคม 2567) พบว่ามี บล. ให้กู้ margin loan กระจุกตัวในลูกค้าบางราย โดยกลุ่มลูกค้าที่มียอด margin loan กระจุกตัวมากกว่า 15% ของเงินกองทุน มีจำนวนสูงถึง 95 ราย โดย 69 รายเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของหุ้นนั้น ๆ

1.2.4 การกระจุกตัวของหลักประกันในบัญชี margin loan

หากลูกค้านำหุ้นมาวางเป็นหลักประกันการกู้ยืม margin loan โดยหุ้นที่วางเป็นหลักประกันดังกล่าวกระจุกตัวอยู่ในหุ้นกลุ่มที่ราคาค่อนข้างผันผวน เช่น หุ้นกลุ่ม non-SET100 และกลุ่ม MAI หรือในภาพรวมทั้งอุตสาหกรรมมีการกระจุกตัวในหุ้นที่เป็นหลักประกันโดยมีขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับจำนวนหุ้นดังกล่าวที่ออกและเสนอขายทั้งหมด อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อฐานะของ บล. ได้ เนื่องจากหุ้นที่เป็นหลักประกันดังกล่าวอาจมีราคาเปลี่ยนแปลงรุนแรง รวมทั้ง บล. อาจขายหุ้นได้ในราคาที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นในกรณีที่ บล. ต้องบังคับขายหุ้นหลักประกันดังกล่าว นอกจากนี้ ยังอาจส่งผลให้ตลาดเกิดความผันผวนจากการบังคับขายหุ้นหลักประกันดังกล่าวในจำนวนมากด้วย ทั้งนี้ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 – สิงหาคม 2567) พบลูกค้าจำนวน 29 รายที่นำหุ้นมาวางเป็นหลักประกัน ซึ่งมีการกระจุกตัวมากกว่า 10% ของจำนวนหุ้นที่ออกและเสนอขาย ขณะที่ภาพรวมในระดับอุตสาหกรรมมีหุ้น 50 หลักทรัพย์ที่มีการกระจุกตัวมากกว่า 20% ของจำนวนหุ้นที่ออกและเสนอขาย ซึ่งหุ้นทั้งหมดเป็นหุ้นในกลุ่ม non-SET100 และ MAI

อนึ่ง การกระจุกตัวในหลักประกันดังกล่าว หากมีในระดับอุตสาหกรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลในเชิงลบ ก็อาจส่งผลให้เกิดการลุกลามเป็นปัญหาในเชิงระบบได้

1.2.5 ความเสี่ยงจากการนำหน่วยลงทุนมาวางเป็นหลักประกัน

การบังคับหลักประกันหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุนอาจก่อให้เกิด **ความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risk)** หากหน่วยลงทุนถูกบังคับขายเป็นจำนวนมากในเวลาใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในช่วงที่ตลาดมีความผันผวน ซึ่งอาจนำไปสู่การบังคับขาย (force sell) ของกองทุนรวมได้ นอกจากนี้ การบังคับหลักประกันหน่วยลงทุนอาจมีประเด็น **ความเสี่ยงทางกฎหมาย (legal risk)** จากการบังคับจำหน่ายหรือขายทอดตลาดที่ไม่ถูกต้อง เช่น ในการขายทอดตลาด บล. อาจทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับจำนำและผู้ขายทอดตลาดซึ่งทำให้เกิดความไม่โปร่งใส เป็นต้น

1.2.6 การใช้ธุรกรรม margin loan เป็นเครื่องมือในการหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์

พบว่า บล. บางแห่งมีการให้บริการ margin loan กับผู้ลงทุนที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งผู้ลงทุนดังกล่าวนำเงินที่ได้จากการกู้ยืมไปซื้อหลักทรัพย์ในลักษณะ big lot กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่า บล. ปลอมก๊วเป็นการทั่วไปให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ margin loan ในการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ โดยการดำเนินการดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการทำธุรกรรมการให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์เป็นหลักประกันที่ไม่จำกัดวัตถุประสงค์การใช้เงิน (Loan Against Securities: “LAS”) ซึ่งเป็นธุรกรรมที่ บล. ไม่สามารถให้บริการได้

ด้วยความเสี่ยงและปัญหาที่พบข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) จึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การปล่อยกู้ margin loan เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. หลักเกณฑ์ปัจจุบัน

2.1 ข้อ 2 แห่งประกาศ ที่ ทธ. 25/2552 กำหนดประเภท marginable securities ซึ่งรวมถึงหลักทรัพย์จดทะเบียนและหน่วยลงทุน และให้ บล. กำหนด IM ไม่ต่ำกว่า 50% หรืออัตราที่ ตลท. กำหนด แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า

2.2 ข้อ 2 (6) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 26/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 กำหนดให้สามารถให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุน⁵

2.3 ประกาศ ที่ สธ. 45/2561 กำหนด ดังนี้

ข้อ 4 ให้ บล. กำหนดรายชื่อ marginable securities และ IM สำหรับแต่ละหลักทรัพย์นั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยในการกำหนด marginable securities และ IM ดังกล่าว บล. ต้องคำนึงถึงสภาพคล่อง ความผันผวนของราคา และความเสี่ยงของแต่ละหลักทรัพย์ เป็นสำคัญ และ IM สำหรับแต่ละหลักทรัพย์ที่ บล. กำหนด ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดในประกาศ ที่ ทธ. 25/2552

ข้อ 5 (2) และ (4) กำหนดให้ลูกค้าสามารถนำหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุน มาวางไว้ในบัญชีมาร์จิน เพื่อเป็นประกันการซื้อขายหลักทรัพย์และการชำระหนี้ในบัญชีมาร์จิน

ข้อ 9 ห้าม บล. มียอดหนี้ค้างค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่ง เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่า 25% ของเงินกองทุนของ บล. และห้าม บล. มียอดหนี้ค้างค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทุกรายรวมกันภายหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่า 5 เท่าของเงินกองทุนของ บล. โดยมีให้นำมาใช้กับกรณีที่ยอดหนี้ค้างค้างของลูกค้ารายใดรายหนึ่งหรือทุกรายรวมกันสูงกว่าอัตราที่กำหนดเนื่องจากเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

- (1) หลักทรัพย์ที่ยืมมีมูลค่าสูงขึ้น
- (2) การเรียกเก็บดอกเบี้ย
- (3) การซื้อหลักทรัพย์เพื่อนำมาคืนการยืมหลักทรัพย์เพื่อขายชอร์ต
- (4) equity ของบริษัทหลักทรัพย์ลดลง

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณยอดหนี้ค้างค้างตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ บล. มีการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ

⁵ ธุรกรรม margin loan ของบริษัทหลักทรัพย์ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ (SFC)

ตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบงาน สัญญาซื้อขายและให้ยืมหลักทรัพย์และหลักประกัน ในธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์⁶ ให้บริษัทหลักทรัพย์นำรวมยอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้ยืม หลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นยอดหนี้คงค้างตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

2.4 ข้อ 10 (3) แห่งประกาศ ที่ สธ. 25/2551 กำหนดให้ลูกค้าสามารถใช้หน่วยลงทุน มาวางเป็นหลักประกันการยืมหลักทรัพย์ได้⁷

2.5 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. 64/2563 เรื่อง การคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจและ ข้อกำหนดในกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2563 (“ประกาศ ที่ สธ. 64/2563”) และคำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบ บ.ล. 4/1 แบบท้ายประกาศดังกล่าว ข้อ 13 การปรับค่าความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกหนี้มีารจัน

สรุปหลักเกณฑ์ปัจจุบันได้ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1

1. เกณฑ์ conduct		
(1) <u>Marginable securities</u> 1. หลักทรัพย์จดทะเบียน 2. หุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียน 3. หน่วยของ daily redemption fund 4. ตัวเงินค้ำ 5. พันธบัตรรัฐบาลไทย 6. พันธบัตร อปท. 7. พันธบัตรหรือตราสารแห่งหนึ่งที่ ก.คลัง เป็นผู้รับอาวัล ทั้งจำนวน 8. ตราสารแห่งหนึ่งที่ตัวตราสารนั้นเอง หรือผู้ออกตราสาร ผู้ค้าประกัน ได้รับอันดับ BBB ขึ้นไปหรือเทียบเท่า (2) <u>อัตรา IM</u> (ประกาศ กสท.) อัตราการขึ้นเริ่มต้น ไม่ต่ำกว่า 50% หรืออัตราที่ ตลท. กำหนด แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า (ประกาศ ตลท.) อัตราการขึ้นเริ่มต้น ไม่ต่ำกว่า 50% อัตรา call หลักประกันเท่ากับ 35% และอัตรา force sell หลักประกันเท่ากับ 25%	(3) <u>Margin limit</u> ยอดหนี้คงค้างลูกค้าทุกราย ≤ 5 เท่าของ EQ (รวม SBL) + ข้อยกเว้นตาม (4) (4) <u>Single lending limit</u> ยอดหนี้คงค้าง $\leq 25\%$ ของ EQ ข้อยกเว้น 1. หลักทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงเกิน 2. การเรียกเก็บดอกเบี้ย 3. ข้อหลักทรัพย์มีการค้ำ 4. EQ ตด	(5) <u>ประเภทหลักประกัน</u> 1. หลักทรัพย์จดทะเบียน 2. หน่วยของ daily redemption fund 3. ตัวเงินค้ำ 4. พันธบัตรรัฐบาลไทย 5. พันธบัตร อปท. 6. พันธบัตรหรือตราสารแห่งหนึ่งที่ ก. คลัง เป็นผู้รับอาวัลทั้งจำนวน 7. ตราสารแห่งหนึ่ง 8. ตราสารแห่งหนึ่งที่ตัวตราสารนั้นเอง หรือผู้ออกตราสาร ผู้ค้าประกัน ได้รับอันดับ BBB ขึ้นไป หรือเทียบเท่า
2. เกณฑ์เงินกองทุน		
(1) <u>การนับ LA</u> haircut (“HC”) สป. ด้วย Position risk อัตราเดียวกับ เงินลงทุน • หุ้น SET50 15% • หุ้น SET 51-100 20% • หุ้น Non SET100 30% เทียบมูลหนี้* (margin + SBL) กับหลักประกันหลังหักค่า ความเสี่ยง คุ่มหนี้/ไม่คุ่มหนี้ *ยอดหนี้คงค้างที่ไม่ใช่ข้อยกเว้นตาม (4) เกณฑ์ conduct	(2) <u>Single lending soft limit</u> มูลหนี้ margin + SBL $> 15\%$ ของ EQ หรือ 15 สบ. ของ EQ ที่ < 100 สบ HC 10% ของส่วนเกิน	(3) <u>Concentration limit</u> • หลักประกันตัวใดตัวหนึ่งในบัญชี cash+margin ของลูกค้าทุกรายรวมกัน $> 5\%$ ของจำนวนหุ้น ที่เรียกชำระแล้ว ให้เพิ่ม HC อีก 0.5 เท่าของอัตราปกติ • ถ้าหลักประกันติด cash balance เพิ่ม HC อีก 0.5 เท่าของอัตราปกติ

⁶ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. 25/2551 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบงาน สัญญาซื้อขายและให้ยืมหลักทรัพย์และหลักประกันในธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ ลงวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2551 (“ประกาศ ที่ สธ. 25/2551”)

⁷ ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)

3. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ (Intended Outcome)

3.1 เพื่อให้ บล. คำนึงถึงความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ลูกค้านำมาวางเป็นหลักประกัน ในบัญชีมาร์จิ้นและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหา การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์/หนี้เสีย และลดผลกระทบต่อเสถียรภาพและความน่าเชื่อถือ ของตลาดทุนโดยรวม

3.2 เพื่อกำกับดูแลความเสี่ยงที่สำคัญให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3.3 เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจ โดยที่หลักเกณฑ์ไม่สร้างภาระเกินจำเป็นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ

3.4 เพื่อจำกัดความเสี่ยงจากหลักทรัพย์ที่นำมาวางเป็นหลักประกันและ marginable securities

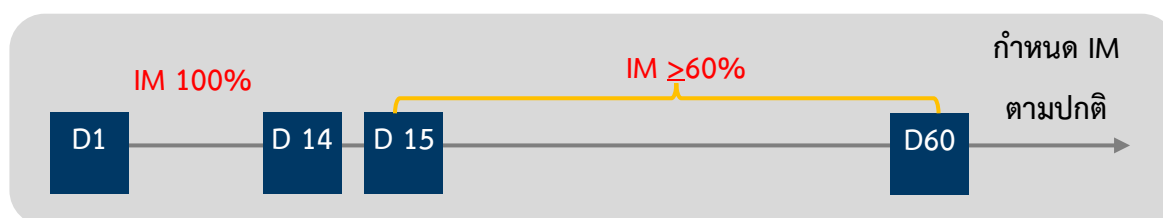
3.5 เพื่อป้องปรามการให้บริการการซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาจเป็นการหลีกเลี่ยง หลักเกณฑ์ margin loan

4. สรุปสาระสำคัญของหลักการ

4.1 การปรับปรุงหลักเกณฑ์ margin loan กรณีหุ้น IPO

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ (ตามภาพที่ 2)
ไม่กำหนด	(1) กำหนด IM 100% สำหรับหุ้น IPO ที่เริ่มเข้าซื้อขายใน ตลท. ตั้งแต่วันแรกจนถึงวันที่ 14 ของการซื้อขาย (trading day) กล่าวคือ ลูกค้าไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ได้ ต้องใช้เงินสดของตนเองเต็มจำนวน (2) กำหนด IM ไม่ต่ำกว่า 60% สำหรับหุ้น IPO ที่เริ่มเข้าซื้อขายใน ตลท. ตั้งแต่วันที่ 15-60 ของการซื้อขาย (trading day)

ภาพที่ 2

วันมีผลใช้บังคับ: ให้หลักเกณฑ์ใหม่มีผลใช้บังคับในวันถัดจากวันที่ประกาศ ลงราชกิจจานุเบกษากับหุ้น IPO ที่เข้าซื้อขายเป็นวันแรกหลังจากประกาศมีผลใช้บังคับ

4.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การปล่อยกู้ให้สอดคล้องกับฐานะของ บล. ในเรื่องยอดหนี้คงค้างจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ทุกรายรวมกัน และรายลูกค้าให้รัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันความเสี่ยงที่ บล. จะเสียหายจากการปล่อยกู้มาร์จินได้ กล่าวคือ

บทนิยาม

“เงินกองทุน (“equity”)” หมายถึง ส่วนของผู้ถือหุ้นตามแบบรายงานฐานะการเงิน (บ.ล. 2) ล่าสุด บวกหรือหักด้วยการเพิ่มทุนหรือการลดทุน

“ยอดหนี้คงค้าง” หมายถึง ยอดรวมหนี้คงค้างเนื่องจาก margin loan และจากการให้ยืมหลักทรัพย์ด้วย ทั้งนี้ ตามข้อ 9 ของประกาศ ที่ สธ. 45/2561

“มูลหนี้คงค้าง” หมายถึง ยอดหนี้คงค้างของลูกค้าหนี้ในบัญชีมาร์จิน ซึ่งประกอบด้วย (1) การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และ (2) การให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทั่วไป โดยไม่ต้องเทียบกับหลักประกัน ตามคำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ตามแบบ บ.ล. 4/1 แนบท้ายประกาศ ที่ สธ. 64/2563

4.2.1 การกำหนดยอดหนี้คงค้าง เนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ แก่ลูกค้าทุกรายรวมกันต่อ equity ของบริษัท (Total Lending Limit)

4.2.1.1 เกณฑ์ conduct :

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
ห้ามมิให้ บล. มียอดหนี้คงค้าง เนื่องจากการให้กู้ยืมเงิน เพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทุกรายรวมกันภายหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่า 5 เท่าของ equity ของ บล. โดยมีให้นำมาใช้กับกรณีที่ยอดหนี้คงค้าง ของลูกค้าทุกรายรวมกันสูงกว่าอัตราที่กำหนดเนื่องจาก เหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้ (“ข้อยกเว้น”) (1) หลักทรัพย์ที่ยืมมีมูลค่าสูงขึ้น (2) การเรียกเก็บดอกเบี้ย (3) การซื้อหลักทรัพย์เพื่อนำมาคืนการยืมหลักทรัพย์เพื่อ ขายชอร์ต (4) equity ของบริษัทหลักทรัพย์ลดลง ให้นำรวมยอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้ยืมหลักทรัพย์ แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันในยอดหนี้คงค้างตามข้างต้นด้วย	ปรับลดยอดหนี้คงค้างลูกค้าทุกรายรวมกัน จาก 5 เท่าเหลือ 4 เท่าของ equity ของ บล.

4.2.1.2 เกณฑ์เงินกองทุน :

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
ไม่กำหนด	เพื่อให้เกณฑ์เงินกองทุนสะท้อนความเสี่ยงจากการปล่อยกู้มากขึ้น ไม่สอดคล้องกับฐานะของ บล. กรณี บล. มีมูลหนี้คงค้าง เนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทุกรายรวมกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่าระดับดังต่อไปนี้ ให้หักค่าความเสี่ยง (“haircut”) จากมูลหนี้คงค้างเฉพาะในส่วนที่เกินกว่า equity ในอัตราขั้นต่ำ ⁸ เพื่อเป็นค่าความเสี่ยงการกระจุกตัวของลูกหนี้ มาร์จิ้นเพิ่มเติม ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1

กำหนดระดับมูลหนี้คงค้าง อัตราความเสี่ยงเงินกองทุน และการดำเนินการเพิ่มเติม

ระดับมูลหนี้คงค้างที่กำหนด	haircut	การดำเนินการเพิ่มเติม
> 3 เท่า ของ equity	15% ของมูลหนี้คงค้างส่วนเกิน	
> 3.5 เท่า ของ equity	20% ของมูลหนี้คงค้างส่วนเกิน	จัดทำแผน/แนวทาง การแก้ไขยอดหนี้คงค้าง ⁹
> 4 เท่า ของ equity ติดต่อกัน เกิน 3 เดือน	100% ของมูลหนี้คงค้างส่วนเกิน	

ทั้งนี้ ให้เกณฑ์ conduct และเกณฑ์เงินกองทุน มีผลใช้บังคับ 3 เดือน ภายหลังจากวันที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา และสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มียอดหนี้คงค้างหรือ มูลหนี้คงค้างเกินกว่าเกณฑ์กำหนดก่อนประกาศมีผลใช้บังคับ ให้มีระยะเวลาเพื่อแก้ไขให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดภายใน 1 ปีภายหลังจากวันที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา

⁸ ตัวอย่างการหักค่าความเสี่ยง เช่น สมมติ ณ วันที่ 1 ธ.ค. 68 บล. มีมูลหนี้คงค้างของลูกค้าทุกรายในบัญชีมาร์จิ้นรวม 420 ลบ. และมี equity ในแบบ บ.ล. 2 ลำสุด 100 ลบ. ซึ่งมูลหนี้คิดเป็น 4.2 เท่าของ equity จะคำนวณค่า haircut แบบขั้นบันได ดังนี้

- (1) ส่วนที่เกินกว่า 3 เท่า แต่ไม่เกิน 3.5 เท่าของ equity (เกินกว่า 300 ลบ. แต่ไม่เกิน 350 ลบ.) ซึ่งก็คือ 50 ลบ. จะถูกคิด haircut อัตรา 15% = $50 \times 15\% = 7.5$ ลบ.
 - (2) ส่วนที่เกินกว่า 3.5 เท่า แต่ไม่เกิน 4 เท่าของ equity (เกินกว่า 350 ลบ. แต่ไม่เกิน 400 ลบ.) ซึ่งก็คือ 50 ลบ. จะถูกคิด haircut อัตรา 20% = $50 \times 20\% = 10$ ลบ.
 - (3) ส่วนที่เกินกว่า 4 เท่าของ equity ซึ่งก็คือ 20 ลบ. จะถูกคิด haircut อัตรา 100% = $20 \times 100\% = 20$ ลบ.
- ดังนั้น haircut รวมจากการกระจุกตัวของลูกหนี้มาร์จิ้น = $7.5 + 10 + 20 = 37.5$ ลบ.

⁹ จัดทำแผนและแนวทางการแก้ไขยอดหนี้คงค้าง โดยต้องแสดงถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการป้องกัน เพื่อไม่ให้ยอดหนี้คงค้างเกินกว่า 4 เท่า ทั้งนี้ แผน/แนวทางการแก้ไขดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการบริษัท โดยจัดส่งให้สำนักงานภายใน 30 วัน

4.2.2 การกำหนดยอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่งต่อ equity ของบริษัท (Single Lending Limit)

4.2.2.1 เกณฑ์ conduct :

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
ห้ามมิให้ บล. มียอดหนี้คงค้าง เนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่ง (นับรวมการให้ margin loan แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน) เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่า 25% ของ equity ของ บล. โดยมีให้นำมาใช้กับกรณีข้อยกเว้น และให้นับรวมยอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันในยอดหนี้คงค้างตามข้างต้นด้วย	ห้ามมิให้ บล. มียอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่งเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่าอัตราดังต่อไปนี้ - 20% ของ equity ใน 2 ปีแรก - 15% ของ equity ในปีที่ 3 เป็นต้นไป

4.2.2.2 เกณฑ์เงินกองทุน :

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
มูลหนี้ของลูกค้าหนี้รายที่เข้าเกณฑ์กระจุกตัว คือ มีมูลหนี้ margin loan และ SBL เกินกว่า - 15% ของ equity กรณี equity > 100 ลบ. - 15 ลบ. กรณี equity < 100 ลบ. ให้ haircut 10% ของส่วนเกิน	คงหลักเกณฑ์เดิม และเพิ่มเติมกรณีที่ บล. มีมูลหนี้คงค้างของลูกค้าหนี้รายใดรายหนึ่งเกินกว่าอัตราที่เกณฑ์ conduct กำหนด ¹⁰ จะต้องหัก haircut 100% ของมูลหนี้คงค้างในส่วนที่เกิน ¹¹

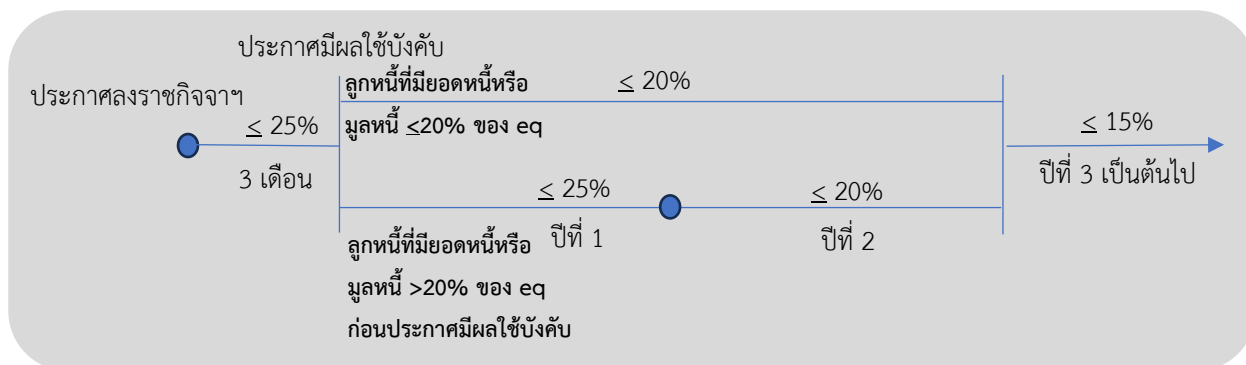
ทั้งนี้ ให้เกณฑ์ conduct และเกณฑ์เงินกองทุน มีผลใช้บังคับ 3 เดือนภายหลังวันถัดจากวันที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา และสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีลูกค้าที่มียอดหนี้คงค้างหรือมูลหนี้คงค้างเกินกว่าเกณฑ์กำหนดก่อนประกาศมีผลใช้บังคับ ให้มีระยะเวลาเพื่อแก้ไขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดภายใน 1 ปีภายหลังวันถัดจากวันที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา ตามภาพที่ 3

¹⁰ มีมูลหนี้คงค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่ง เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินกว่า 20 % หรือ 15% ของ equity ของ บล.

¹¹ ตัวอย่างการหักค่าความเสี่ยง เช่น สมมติ ณ วันที่ 1 ธ.ค. 68 บล. มีลูกค้า margin loan 10 ราย มี 1 รายที่มีมูลหนี้ 30 ลบ. และมี equity ในแบบ บ.ล. 2 ล้านบาท 100 ลบ. ซึ่งมูลหนี้คิดเป็น 30% ของ equity จะคำนวณ haircut 100% เฉพาะส่วนเกินเกณฑ์ 20% คือ 10 ลบ. x 100% = 10 ลบ.

ภาพที่ 3

สรุประยะเวลาและระดับยอดหนี้หรือมูลหนี้คงค้างที่มีผลใช้บังคับ

4.3 การดำเนินการเพิ่มเติมกรณีหุ้นหลักประกันกระจุกตัว

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
<u>เกณฑ์ conduct</u> : ไม่กำหนด <u>เกณฑ์เงินกองทุน</u> : - กรณี บล. มีหลักประกันหุ้นใดหุ้นหนึ่งเป็นหลักประกันการชำระหนี้ในบัญชี cash และ margin ของลูกค้าทุกรายรวมกันเกินกว่า 5% ของจำนวนหุ้นที่เรียกชำระแล้ว ให้คำนวณ haircut เพิ่มอีก 0.5 เท่าของอัตราปกติ - กรณีหุ้นใดหุ้นหนึ่งเป็นหุ้นที่ ตลท. ประกาศให้สมาชิกกำหนดให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์	<u>เกณฑ์ conduct</u> : กำหนดให้ลูกค้ามีหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกันกระจุกตัวในหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่ง (นับรวม NVDR) ได้ไม่เกิน 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เพื่อให้ลดการกระจุกตัวของหลักทรัพย์ที่ปล่อยกู้ หรือที่ลูกค้านำมาวางเป็นหลักประกัน อันจะช่วยลดความเสี่ยงต่อ บล. และ systemic risk และมีเงื่อนไขดังนี้ (1) กรณีกระจุกตัวเกินกำหนด ให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์เพิ่มได้ด้วย IM 100% (2) หากลูกค้านำหลักทรัพย์ดังกล่าวมาวางเพิ่ม จะไม่สามารถเพิ่มอำนาจซื้อได้ โดยสามารถใช้เป็นหลักประกันรองรับการชำระหนี้ได้เท่านั้น (3) ให้ บล. ติดตามพฤติกรรมการซื้อขายของลูกค้ารายดังกล่าวเพื่อป้องกันการซื้อขายไม่เหมาะสม <u>เกณฑ์เงินกองทุน</u> : คงตามหลักเกณฑ์เดิม

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
โดยวางเงินสดไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวนก่อนการซื้อ (cash balance) ให้คำนวณ haircut เพิ่มอีก 0.5 เท่าของอัตราปกติ	

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. จะจัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารความเสี่ยง เช่น การ diversify หลักประกันในพอร์ตลูกค้า การพิจารณาข้อมูลเพื่อประเมินความเสี่ยงของหุ้นที่ถูกวางเป็นหลักประกันจำนวนมาก เป็นต้น

4.4 การเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม (call) และการบังคับชำระหนี้ (force) เพื่อให้ประกาศของสำนักงาน ก.ล.ต. มีความครบถ้วนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ margin loan

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
ไม่กำหนด	ให้ บล. คำนึงถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมในเรื่องการเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม (call) และการบังคับชำระหนี้ (force) สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิ้น

4.5 การยกเลิกหน่วยลงทุนจากการเป็นหลักประกันและเป็น marginable securities ในธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
(1) ให้นำหน่วยลงทุนมาวางเป็นหลักประกันในธุรกรรม margin loan และธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL) ได้	(1) ยกเลิกหน่วยลงทุนจากการเป็นหลักประกันในธุรกรรม margin loan และธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)
(2) ให้นำหน่วยลงทุนเป็น marginable securities ในธุรกรรม margin loan ของ บล. และธุรกรรมของ บล. ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ (SFC) ได้	(2) ยกเลิกหน่วยลงทุนจากการเป็น marginable securities ในธุรกรรม margin loan ของ บล. และธุรกรรมของ บล. ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ (SFC)

4.6 การพิจารณาวัตถุประสงค์หรือสาระที่แท้จริงของธุรกรรม margin loan

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการที่เสนอ
ไม่กำหนด	ในการให้บริการธุรกรรม margin loan บล. ต้องมีมาตรการดูแลเพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านบัญชีมาร์จินของลูกค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยให้ บล. พิจารณาจากข้อเท็จจริงหรือสาระที่แท้จริง (substance) ของธุรกรรมดังกล่าว ไม่ว่าการกู้ยืมเงินนั้นจะมีลักษณะหรือรูปแบบที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เช่น กรณีที่ลูกค้ากู้ยืมเงินผ่านบัญชีมาร์จินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ big lot กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า เมื่อพิจารณาถึงสาระที่แท้จริง (substance) ของธุรกรรม อาจมีลักษณะเช่นเดียวกับกรณี บล. ปลอมยืมให้กับบุคคลกลุ่มเดียวกันโดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์การใช้เงิน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นธุรกรรม LAS

5. ผู้เกี่ยวข้อง/บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

การปรับปรุงประกาศตามข้อ 4. มีผู้ที่เกี่ยวข้อง/บุคคลที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
1. ผู้ประกอบธุรกิจ	- ลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์/หนี้เสียที่เกิดจากมูลค่าหลักประกันมีความผันผวน หลักประกันกระจุกตัว การปล่อยกู้กระจุกตัวในลูกค้ารายใดรายหนึ่งหรือมากเกินไปของ บล. - จำกัดความเสี่ยงของ บล. ในการนำหน่วยลงทุนมาวางเป็นหลักประกันในธุรกรรม margin loan และลดความเสี่ยงด้าน systemic risk ที่	- ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ต้องปรับปรุงกระบวนการทำงานและระบบงานที่เกี่ยวข้องกับ margin loan ภายในระยะเวลาที่หลักเกณฑ์กำหนด - ผู้ประกอบธุรกิจมีภาระต้องดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิเพิ่มขึ้น - ผู้ประกอบธุรกิจมีขั้นตอนในการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินธุรกรรม margin loan เพิ่มขึ้น

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
	อาจเกิดขึ้นต่อตลาดทุนโดยรวม	
2. ผู้ลงทุน	ลดความเสี่ยงของผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนที่อาจถูก force sell ในกรณีที่มีการบังคับขายหน่วยลงทุนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน	- ไม่สามารถกู้ยืมเงิน บล. เพื่อซื้อหลักทรัพย์ประเภทหุ้น IPO ในช่วงเวลาที่หลักเกณฑ์กำหนด - ไม่สามารถกู้ยืมเงิน บล. เพื่อซื้อหลักทรัพย์เพิ่มได้ หากถึงเกณฑ์ที่กำหนด - มีอำนาจซื้อน้อยลงหากต้องการซื้อหลักทรัพย์ที่เกิดการกระจุกตัวเกินกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนด - ไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหน่วยลงทุนผ่านบัญชีมาร์จิน หรือนำหน่วยลงทุนมาวางเป็นหลักประกันได้

6. เหตุผลความจำเป็นของการให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือ การกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

ไม่มี

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง หลักการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบ _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

อีเมล _____

สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ บริษัทหลักทรัพย์	☐ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
☐ ผู้ลงทุน	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้พิจารณาประกอบการรับฟังความคิดเห็น และประโยชน์ในการติดต่อกลับเพื่อขอข้อมูลประกอบเอกสารรับฟังความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติม โดยสำนักงาน ก.ล.ต. คำนึงถึงความสำคัญของข้อมูลและเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวของท่าน จึงขอให้ท่านอ่านและทำความเข้าใจนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. (<https://market.sec.or.th/DATAPRIVACY/05-POLICY-INTERNAL-WEB.HTML>) แล้วจึงพิจารณาให้ความยินยอมให้สำนักงาน ก.ล.ต. ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน

☐ ยินยอม ☐ ไม่ยินยอม

*** กรณีต้องการยกเลิกความยินยอมหรือขอใช้สิทธิ โปรดติดต่อไปที่ email: DPO@sec.or.th ***

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไปที่ ฝ่ายนโยบายธุรกิจหลักทรัพย์ สำนักงาน ก.ล.ต.
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 1207
หรือ email: benja@sec.or.th kunpatu@sec.or.th laksika@sec.or.th
anudporn@sec.or.th sawarin@sec.or.th หรือ arthipha@sec.or.th

*** สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

แบบสำรวจความคิดเห็น

หลักการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดอัตรา IM สำหรับหุ้น IPO และวันมีผลใช้บังคับ	เห็นด้วย ☐	ไม่เห็นด้วย ☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม 		

2. การกำหนดยอดหนี้คงค้าง เนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ แก่ลูกค้าทุกรายรวมกันต่อเงินกองทุนของบริษัท (Total Lending Limit)	เห็นด้วย ☐	ไม่เห็นด้วย ☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม 		

3. การกำหนดยอดหนี้คงค้างเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่งต่อเงินกองทุนของบริษัท (Single Lending Limit)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

4. การกำหนดการดำเนินการเพิ่มเติมกรณีหุ้นหลักประกันกระจุกตัว	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

5. เพิ่มเติมหลักการให้ บล. คำนึงถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ในเรื่องการเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม (call) และการบังคับชำระหนี้ (force)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

6. ยกเลิกหน่วยลงทุนจากการเป็นหลักประกันและการเป็น marginable securities	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

7. กำหนดให้ บล. ต้องมีมาตรการดูแลเพื่อให้การกู้ยืมเงินผ่านบัญชี มาร์จินเป็นไปเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ โดยพิจารณา ข้อเท็จจริงหรือสาระที่แท้จริง (substance) ของธุรกรรมดังกล่าว	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

8. ประเด็นข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตอื่น ๆ (ถ้ามี)
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม